

רביט חדד יגאל

2152352

בן מרים וזכריה

נולד ב- כ"ה אדר ב' תשי"ד 30.3.1954

התגייס לצה"ל בפברואר 1972

שרת בגדוד "ברק" (12)

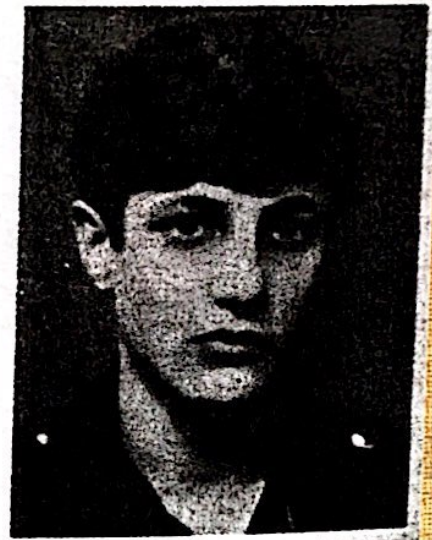
נפל ב- כ' תשרי תשל"ד 16.10.1973

בקרוב על בית-ג'אן ברמת הגולן.

חדד, יגאל

יגאל, בן מרים וזכריה, נולד ביום כ"ה באדר ב' תשי"ד (30.3.1954) ברחובות ולמד בבית-הספר היסודי 'מורשה' בכפר גבירול ובבית-הספר התיכון-מקצועי 'מפתן' ברחובות. יגאל היה תלמיד חרוץ וידע להשקיע תמיד מאמצים רבים כדי להשיג הישגים בכוחות עצמו. כך נהג בלימודיו, בעבודתו ובפעילותו החברתית. הוא היה פעיל בבית הנוער בכפר גבירול, ונדע שם בין חבריו כראשון במתנדבים לכל פעולה. במסגרת בית הנוער יצא

לטיולים ולמסעות רבים ברחבי הארץ. יגאל היה חובב ספורט גלוב ואהבתו הגדולה הייתה אמנות הג'ודו והקרטה. הוא למד והתאמן במקצועות אלה במכון פיתוח הלימוד לצעירים את עקרונות ההגנה העצמית. כמו כן אהב לעסוק במלאכת-יד, בעיקר בעבודות בעץ ובמתכת. הוא היה צעיר מלא מרץ ופעלתני. בקרב חבריו נודע כבחור נבון, ה"מסוגל לפתור בעיות", ולכן התחבב על כולם. זמן ומחשבה רבים הקדיש לטיפול בחמישה אחיו ואחיותיו הקטנים. בכל דגע של פנאי סייע להם בלימודים, בספורט ובחינוך. כשנה וחצי לפני גיוסו לצה"ל הצטרף יגאל לקיבוץ חולתא, שם עבד במקצוע שלמד בבית-הספר המקצועי - מסגרות מיכנית, ושם קנה לו חברים

וידידים חדשים. הוא היה רציני ושקט, נכון לעזור לזולתו ובעל תושייה וכשר המצאה בתחומים רבים.

יגאל גויס לצה"ל בתחילת פברואר 1972 והוצב לחטיבת 'גולני'. תכונותיו המצוינות קנו לו שם גם בצבא. הוא אהב לעזור לחברים ביחידה, והיה מוכן ומחומן להתנדב לכל משימה ותפקיד. בצבא השתתף בפעולות קרביות רבות. בחופשותיו המשיך במסורת שהייתה נקוטת בידו - דאגה ותשומת-לב מרובה למשפחה, לאחים ולאחיות. במלחמת יום-הכיפורים השתתף יגאל בקרבות הנלחמה והפריצה נגד הטורים ברמת הגולן. כלוחם באחד מגדודי 'גולני' ביום כ' בתשרי תשל"ד (16.10.1973), נפגע ונהרג בקרב לכיבוש בית-ג'אן שבצפון רמת הגולן. הוא הובא למנוחת-עולמים בבית-העלמין ברחובות. השאיר אחריו הורים וחמישה אחים ואחיות. לאחר גופלו הועלה להנצחת רב-טוראי. במכתב תנחומים למשפחה השכולה כתב מפקדו, כי בקרבות ברמת הגולן היה יגאל בחור הכוח, שפרץ אל תוך מערך האויב. לזכרו תרמו הוריו ספר-תורה לבית-הכנסת "מורשה" בכפר גבירול.

רקע למלחמת יום הכיפורים

התארגנות מחדש

בחורשה הסמוכות למפקדה התארגנו הכוחות, ובהם מיפקדת החטיבה, מחדש. רונן, שהיה עסוק בחידלוק החל"מים בשטח, לא פסק להתחנן: „אל תשכחו אותי, אני רוצה להצטרף למיתקפה הבאה“. אמיר דיבר על בפילתו של המג"ד. קצין האג"ם תיכנן מפקדים לגבי כוחותינו וכוחות האויב. בקר, שהיה בצומת נאפה, הגיע דרך גשר בנות יעקב למג'הלי-שמש. נדע לו, שהכחות המיצבו לאורך הקו הסגול וכי צה"ל מתכנן מיתקפה ומדוע יישאר דווקא הוא בגשרים? „אין לי מה לעשות שם. אני רוצה להצטרף לכוח היוצא למיתקפה“, כן בתביעה. בלילה הגיע ארוץ כדי להכין את פלוגה א' לכניסה למוצב 104, ולציד המוביל בכיוון צומת חאדר. יש שם מוצב, שאותו הכרחי לתגבר לקראת הקרב הבא, הוגד לו. היה ברור כשמש שצה"ל עומד לצאת למיתקפה. ביום רביעי בבוקר נמצאה פלוגה א' בשטח. פלוגה ג' החלה להגיע, וכן הגיעו המג"דים ואמיר. הסמג"דים הפכו להיות מג"דים לאחר שהמג"דים נפגעו, והם שניהלו למעשה את הקרבות בשלבים הבאים.

נושא התרמון הציק ללוחמי גדוד „ברק“ (ובודאי גם ללוחמי יתר הגדודים), והמפקדים טיכסו עצה וקיימו התיעצויות כיצד לכבוש את התרמון בחזרה.

הגיע מיקי, קצין השלישות של החטיבה. הוא אישר את מה שהיה כבר ידוע, כי יעקב מת מפצעיו. בשעה 13.00 נכנסו ההכנות להילוך גבוה. הכוחות נמצאו בשלבי התארגנות אחרונים — לקראת ההבקעה.

המערך הסורי

יציעת התגובה הקדמית של המערך הסורי התבטאה על מערכות ביצורים שהשתרעה לכל אורך הקו הסגול מערבה זו ושלטנה באגפיה על מכשולים קרקעיים בלתי עבירים — ההרמון בצפון, וקניון הרוקר והעלן בדרום. למערך זה היה עומק של 10-15 ק"מ, והוא התרכז בעיקר על צירי פריצה אפשריים. המוצבים היו ערוכים היטב וכללו צמאות לנשק מסייע ושדות מוקשים לרוב. אם נשלנו על מכשולים מלאכותיים, זהם קווי העלאת שאיפו על מיגנני נ"ט. בחזית המערך הוקמו מוצבי חיץ מאזורים וממוקשים, ריצפת הגנה זו נועדה למנוע עליית ישראלית לעבר מרחב התמרון ותפיסת הצירים המולוכים לרמשק. מערך הגנה זה היה מאויש חלקית היות והוא נתפס מחדש על-ידי הכוחות הסוריים חסונים, שסבלו מפגעים רבים. מערך זה הוא שעמד בפני כוחותינו ערב ההבקעה לסוריה.

הבקעת המערך הסורי

לאחר שהמיתקפה הסורית נבלמה ונהדפה, קיימת היתה אפשרות לנצל את ההצלחה ולהכות בצבא הסורי, שעה שכוחותינו בחזית המצרית עדיין במיגונה נפתחה כאן אפשרות להגיע להישגים תוך פרק זמן קצר. ההבקעה לסוריה באה גם להרתיע את ירדן מלהיכנס למלחמה ולפתוח חזית נוספת נגד ישראל. עיקרי תוכנית הבקעה היו: הרעשה אחיירית וארטילרית מאסיבית על הקו הקדמי, כדי להקל על ההבקעה ככל שניתן; בשלב ראשון הבקעה של אוגדת האלוף איתן בציר ג'זבתא אלי-חשב; פריצה של אוגדת האלוף לנר בעקבות אוגדת האלוף איתן; מיגונה והטעיה של אוגדת האלוף פלד בגיזרה הדרומית.

תוכנית הפעולה של אוגדת האלוף איתן, שכוחותיה העיקריים בשלב זה היו חטיבת גולני וחטיבה שבע, התבססה על הבקעת יום בשני מאמצים —

צפוני ודרומי, תוך סיוע ארטילרי ואחירי מירבני. המאמץ הצפוני אמר היה לפרוץ בכיוון צומת האדר ומזרעת-בית-ג'ן, ואילו המאמץ הדרומי אמר היה לפרוץ מצפון לג'זבתא אלי-חשב לכיוון חלם ותל-שמש. משימתו של גדוד "ברק" היתה — לפרוץ בין המוצבים 104 ל-105, יחד עם כוחות החטיבה שפרצו בעקבות חטיבה שבע, הפרושה לעומק, בכיוון מזרח.

מפקדי היחידות יצאו עם המח"ט לתצפית. ביום רביעי בצהריים הגיע לגדוד אהוד (אודי) בר-סבר, ונשאר באיזור מסעדה, שבו היתה מרוכזת כל החטיבה. לאחר נפילת המג"ד וההתארגנות למיתקפה היה צורך לארגן את פיקוד הגדוד מחדש. ארוין נתמנה למג"ד והיה צורך לקבוע לו סמג"ר. אמיר שאל את ארוין בדבר הצטרפות אהוד לגדוד ונענה בחיוב. ארוין ואהוד הכירו היטב איש את רעהו. אהוד מילא תמיד תפקיד אחד גבתי יותר מארוין, באותה היחידה, לאורך כל השנים. הם עבדו יחד כצמד. אהוד עמד להתחיל בלימודיו באוניברסיטה, כאשר פרצה המלחמה. עתה חזר אל כור-מחצבתו: גולני. ולא היה זה אלא טבעי, שיחזור לגדוד "ברק", שעם מפקדיו נמנה תקופה ארוכה. חישימהר נכנס לעניינים. ביום האחרון של המלחמה נפגע מרסיס פגז ארטי-לרי — ונהרג.

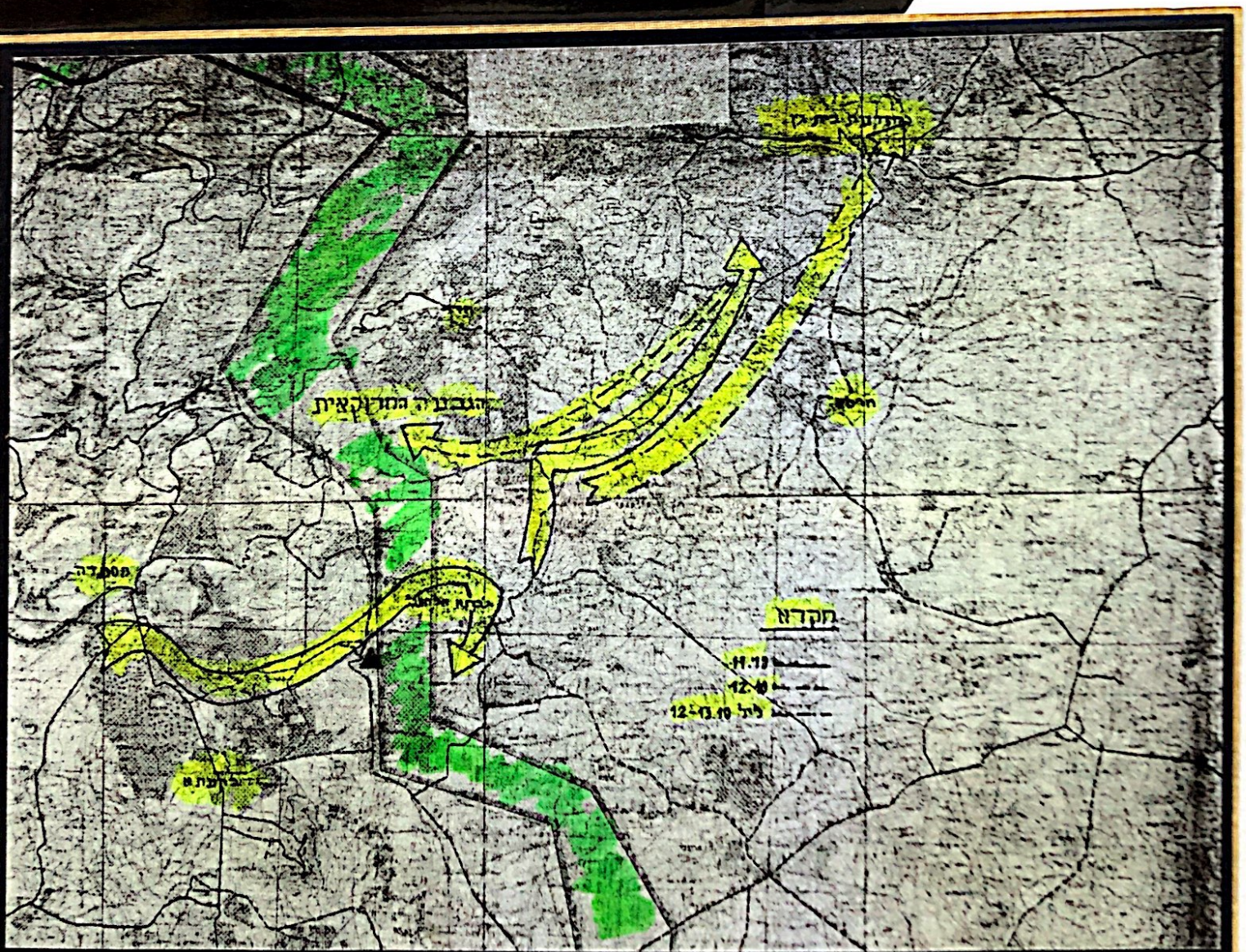
בידרמן נפצע בבוקעתה וסוגה לעורף, כעבור יום נמלט מבית-החולים ושב ליחידתו. מוצב 105 היה תחת הפגזה. לוחמי גדוד "ברק" שוחזו בעיניהם על המעבר למיתקפה, על סיום שלב הבלימה, על הנפגעים הרבים, על החרמון, ועל מה לא? אך רוחם היתה איתנה. המוראל לא נפגע. כולם רצו להשתתף במיתקפה הגדולה. נדחסו לוח"לים ובלבד שלא להישאר מאחור. איש לא ויתר על זכותו. הזכות לחנות בסורים מכה קשה ולהבקיע את קווי-הם.

תפקידו של הגדוד היה לחדוד לג'זבתא-אלי-חשב, להשתלט עליה ואם יתגלו בה כוחות אויב — לחסלם. הלוח, שהגיע בחל"מים, לא נתקל בכל התנגדות. חיילים סוריים הסתובבו אגוז ואגוז, לא הבינו מה קורה. הגדוד נשאר במקום עד שעת בין השמשות, לקראת לילה קיבל פקודה להיכון לחזוון. גדוד "ברק" אמר היה לזעזע לכיוון צומת האדר, בשגדור אחר מוביל בראש.

שלב ההבקעה -

כיבוש המובלעת הסורית

המשימה — כיבוש מזרעת-בית-ג'ין

המשימה הבאה — כיבוש מזרעת-בית-ג'ין. בדרך למזרעת-בית-ג'ין היה גדוד טנקים של חטיבה שבע, ועל גדוד "ברק" הוטל להתחבר אליו במהירות מירבית. איקמלא היה זה ליל ירח, היה הגדוד עולה לבטח על מוקשים שהיו טמונים בכביש. "מזל משמיים" — יאמרו הלוחמים.

מג"ד "ברק" ביקש מהגדוד של אביגדור קהלני להוציא כוח לשראתו, כדי לנווט. בשלח החל"ם, שתוביל את גדוד "ברק" לתוך החניון פנימה. החברה מהגדוד של קהלני (חטיבה שקע) היו פחותים, משלב הבלימה עברו ישר למיתקן. קרב רחוק קרב ודומה שחניצו לאפיקת פוחות.

מפקדי "ברק" יצאו לקוויך בשטח: חדעה חיתה, שהסורים לא יתקפו את החניון פקיון מזרעת-בית-ג'ין או ממורדות החרמון, אלא שישו יתקרבו כדי טוח בזוקה ופתחו בירי מבזוקות. המג"ד חילק גזרות וכל מ"פ התארגן

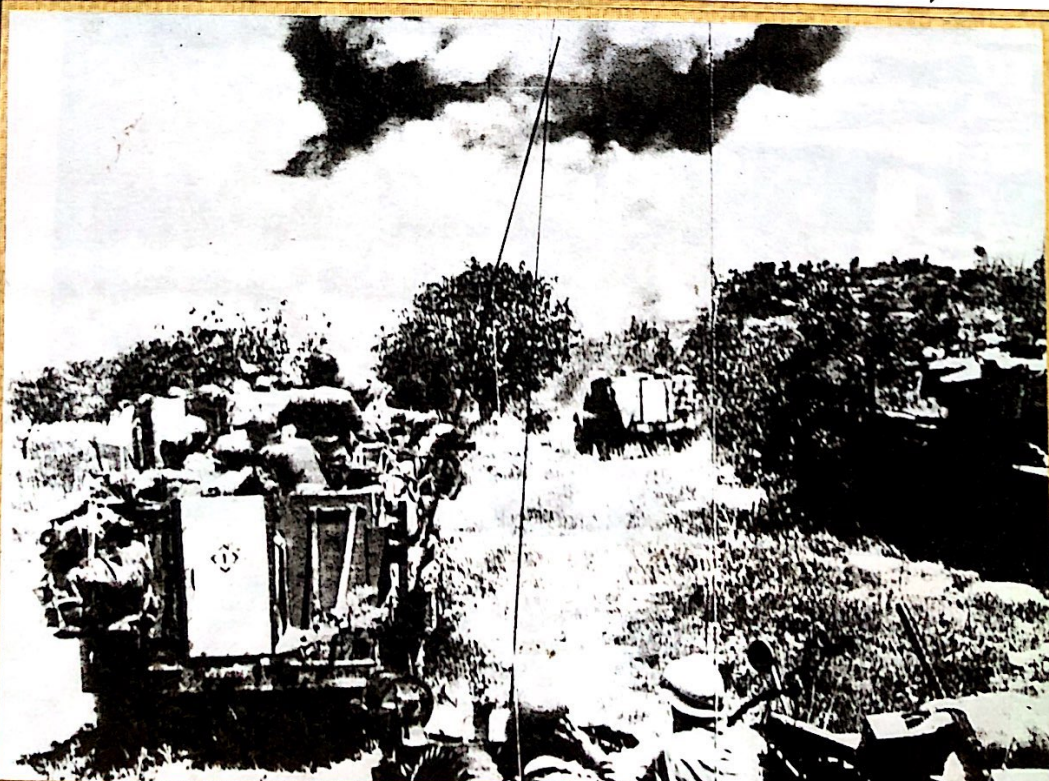
הקרב בו נפל יגאל ז"ל

עם פלוגתו בגזרה שהוקצתה לו, כן הוצאו מארבים. אולם שום תקריות מיוחדות לא אירעו בלילה זה.

לקראת בוקר, לפני אור ראשון, החל הגדוד להתקפל אתורנית. בשלב זה היה כל הציוד בכיוון מזרעת-בית-ג'ין עמום, שכן בוצעה בו העברה של דלק, תחמושת ואספקה. כאשר נע הגדוד לעבר דיעד התפתח קרב "שין בשין" עם טנקים סוריים שנמצאו באזור הרכסים של מזרעת-בית-ג'ין, ופתחו באש על כוחותינו. הציור הפך ל-צווארי-הבקבוק. כאשר הלגיה בדרום, ומורדות החרמון בצפון.

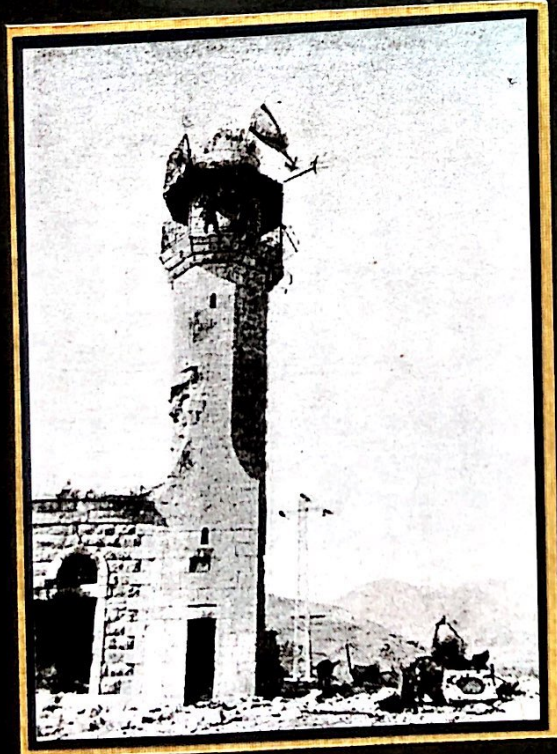
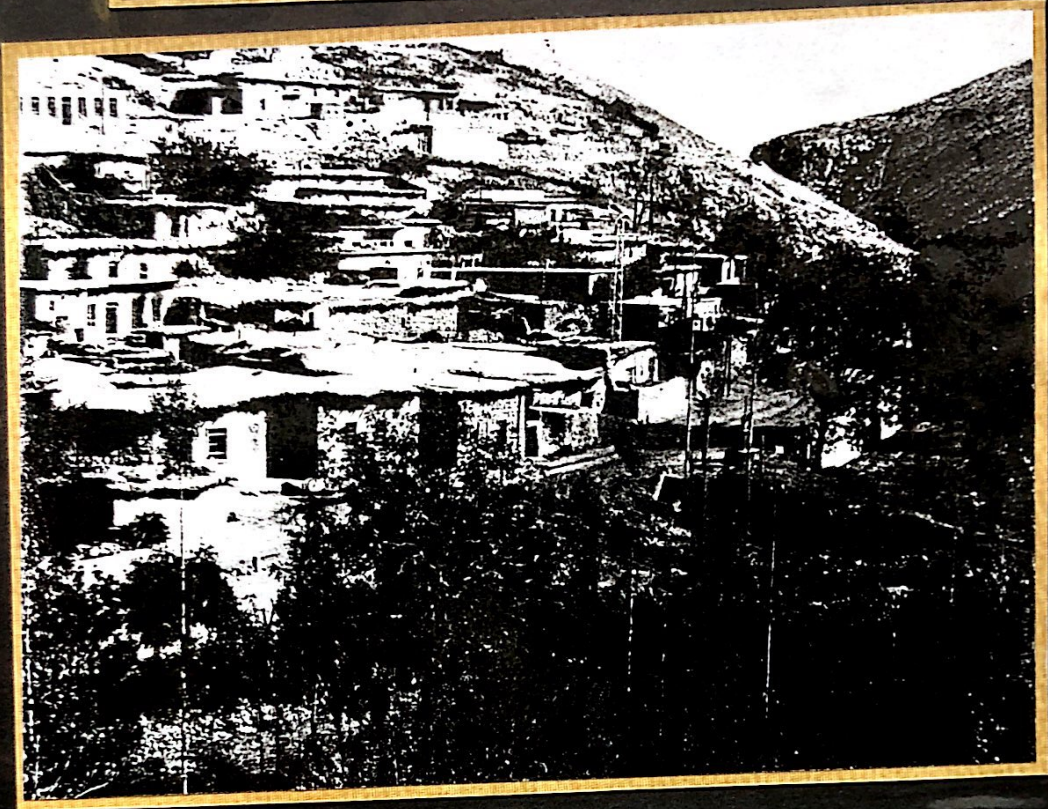
עתה קיבלה פלוגה ב' סקודה לחמש עמדות אתורנית. אחד הזחל"מים הטף בגן, ממערב למזרעת-בית-ג'ין. הדרך בפני גדוד "ברק" הייתה חסומה: הכביש הופגז קשות ואי-אפשר היה לנוע בו. הגדוד נעצר, המפ"ן והמח"ן, התלבט אם להוריד את החיילים מהזחל"מים אם לאו. הציור המוליך למוצב 104 עודנו חסום. חטיבת "גולני" קיבלה משימה — להשתלט על תאדר ועל הרכסים מסביב, ואילו על גדוד "ברק" הוטלה המשימה לעלות על הגבעה המרוקאית, שם מצא ציוד סורי, ללא חיילים. הסיירת זכחות אחרים אמורים היו לפתוח את הציור ולהתחבר אל הכוחות שחדרו מכיוון מוצב 104. דא עקא, הקת"קים הסורים, שהתמקמו על החרמון, כיוונו לעבר כוחותינו אש ארטילרית ואש מטוסים.

בדרך אל היעד - מזרעת בית-ג'אן

היעד - מזרעת בית-ג'אן

המסגד במזרעת
בית-ג'אן

ממסמכיו של יגאל ז"ל

№ 224486

משרד הבריאות
תעודת רישום לידה

228607/ה

המספר הסדורי במוקם הרישום: 275/54
 שם הילוד: זאב
 מקוב. הלידה: ד"ר קסין כהן
 תאריך הלידה: 30.3.1934

ההורים		פרטים אישיים
האם	האב	
מרים	נחמא	שם המשפחה:
1934	1932	השם הפרטי:
נהל	נהל	הגיל:
שילון	שילון	הלאום:
נהל	נהל	האזרחות:
		הדת:
		הכתובת הקבועה:

המודיע: 275/54
 הרושם: 275/54
 תאריך הרישום: 30.3.1934
 שם המקד: מוסקוביץ

זוהי לעדה שהתעמדה דלעיל היא העתק נכון ממסמכי רישום הלידות הנמצא בידי לשכת הבריאות המחוזית

בעיר: ירושלים במדינת ישראל

חתימת הרוסא הממשלתי: א. א. א.
 תאריך: 1.11.1954

חבר לקופת חולים מיום 3/54
 המספר הקודם בקופ"ח

זכויות הורי החבר בקופת חולים

סוג הבטוח	תאריך	מס החברות	האב
		627083	
		82	

הכתובת של החבר

הסניף	רחוב	מס'	שכונה
בני ברק	שכונת	6	

שנוי המקצוע

תאריך	עבר לסקציה	המקצוע	חתימת המוכיר

מסנקס נמסר לחבר ביום 27.11.68

חתימה וחותמת
 ע"י
 משרד הבריאות - הסקציה הפקידותית

פוקס-חבר
193045

המספר הקודם בקופ"ח

המשפחה 337
 השם יואל
 שם האב יצחק
 תאריך הלידה 30.3.1954
 הצטרף להסתדרות הנוער העובד והלומד 1468
 לשכת המס המרכזית מרכז הנוער העובד והלומד
 תל-אביב, ט"ז, תשי"ב 11.8.68

המספר הקודם בקופ"ח

לתשומת לבו של בעל תעודת הזהות
הוראות החוק

1. בעל תעודת זהות זו, רשאי להשתמש בה כאמצעי זהות בלבד.
2. אסור להסמיד תעודת זהות ויש לשמור עליה מפני אבדן ונזק.
3. המוסר תעודת זהות לזולת בלא הרשאה חוקית יואשם בעבירה.
4. המוצא תעודת זהות של הזולת, חייב למסור אותה מיד לתחנת משטרה או למשרד הפנים.
5. אם חל שנוי בכתובת, במצב האישי, בלאוס או אם נולדו ילדים, יש להודיע על כך למשרד הפנים לשם רישום בתעודת הזהות.
6. תקפה של תעודת הזהות הוא שבע שנים מתום הוצאתה.
7. תעודת הזהות תיחתם בחתימת ידו של בעל התעודה או בסביעת אצבעו.

חתום שמך כאן ←

שם המשפחה: 333
 اسم العائلة أو الحمولة
 שם הפרט: 333
 الاسم الاول
 שם האב: 333
 اسم الاب
 שם האם: לנויה
 اسم الام
 חתימה: תועב

תאריך הלידה: 30 יום 3 חודש 3 שנה
 تاريخ الولادة
 המדינה: 1954 (מ.א.י. ל.נ.כ.פ.)
 المولد
 מקום הלידה: העיר
 مكان الولادة
 המצב האישי: נשוי
 الحالة الشخصية
 הלאום: ישראלי
 الجنسية
 גובה: 165
 الطول
 גון העיניים: לנו
 لون العينين

תעודת הזהות
بطاقة الهوية

ניתנה בלשכת עליה ומרשם התושבים

אשרתו לבי מכתב המהגרה ורשמי הכנס

22 9 70

محمد بن عبد الله

שר הפנים - وزير الداخلية

מנהל הלשכה / מקור רישום
 مدير المكتب / موظف التسجيل

**ממכתביו
של יגאל**

לכבוד הוריו
אין מכתב מספר 1510
ואין קצור דקדוק הדומה
(אין תפארת והוא מספר) שזמן התראות
דקדוק מלפני
ולפי
לשוקות חמות זכוכית

1510-23
לכבוד הוריו חוקרים אסגתו זאווה וזאווה
אין מכתב שזמן מספר 1510
דקדוק אין זה תפארת זו הפה מספר
אין מכתב זאווה זאווה זאווה
עם זאווה זאווה זאווה זאווה
שזמן התראות דקדוק
מלפני זכוכית

כותבים לזכרו של יגאל

אני יגאל / הייתי בצה"ל
אם השנים שלני אצל חייך, הרי שיש לי
הייתי אצלך בלילה הזה ואתה יודעת
אם הוסיף לך חברים בלילות הללו שקיבלתי
אם הייתה, כי שני הקורבן שלי להגנה
המליצה שגדלה בספרון החקירה המיוחדת של
על פי חילום המצב הקשה של ארץ ישראל ומה
דברים נוספים שדניאל יושב. זה הכרזה שיש
קרבן מחזירי הארץ מקום. ביום שגדלה חייך וישרה
ואלו רוח עזב השמים החקירה אם אתה אדם חזק
ואם היה חקירה ויאלץ. ידועים כשהיה הוצר
לחפש את. הייתה הילך המקום בו מובילים כל החקירה
אם זה מלבדן מלך שפרסם את המעשה הזה
שפרסם הילך המלך כשהוא מפרסם את המעשה הזה
מזל! מלך המלך עם אתה החקירה שיש
חקירה מסדית עזרה ~~הוא~~ ידוע החקירה
כשהמלך קם מעצמו הייתה לו חלום שיש חקירה
אשר נדע לא אחר עם שחוקר.
החקירה כי חילוי פ' האם חקירה עם חקירה כיון
שילך פבריק חקירה. חלום-אמן פבריק חקירה חקירה
שני החקירה עם חילוי 10 חקירה חקירה, חקירה
חלום חקירה חקירה חקירה חקירה.

כתב התאריך 6, 12, 73

הצד לצדנו קשה, הרוחם המואב, טור, צבי, יורם, גאון,

בשעתנו לא הידועה כי האב-אמתנו לעולם.

נשאר לנו רק האמת והואב המילת המלאה שלנו לכל מקום

ואלו הם מניח ציונו, הרוח המשיב לשלנו הליבו לנו.

בשני פתחה - לא מלאה התאור - שנו. זולתה

המלא-מעיו, ביון שאני מלאה כי מוציב להלים עם

העובדה שלא נמנה אלמך יאמר.

עם כמה התאור-מלאה כי סחור מוצב הייה.

הייה רק הענין לנו ואלו הספק-היול-מהחיים

מצד נה-קניי זה אכסס חיו של מלאה מוחה. גבולתה מוח.

קשה להאמין שלא תפיה צדי כפי לעצור ולעזר בהחיים.

למך צחקו תמיד, רבנו והלאה כהמך יאבום מוחים

קשה לנו להביע לא מהשפתנו כהמך הכתה, נשלה וק

אכסס לא השנים שפדלנו הימה, ולא העזרה שקדנו מוח

הייה לנו כאלו כלה מלאה אכס.

לא הלא התראו שטויה מלמך לא לשבת. יבנו מוחי למה

והתאור הדומה, דמך מלך דקשה כי נלך למה מל

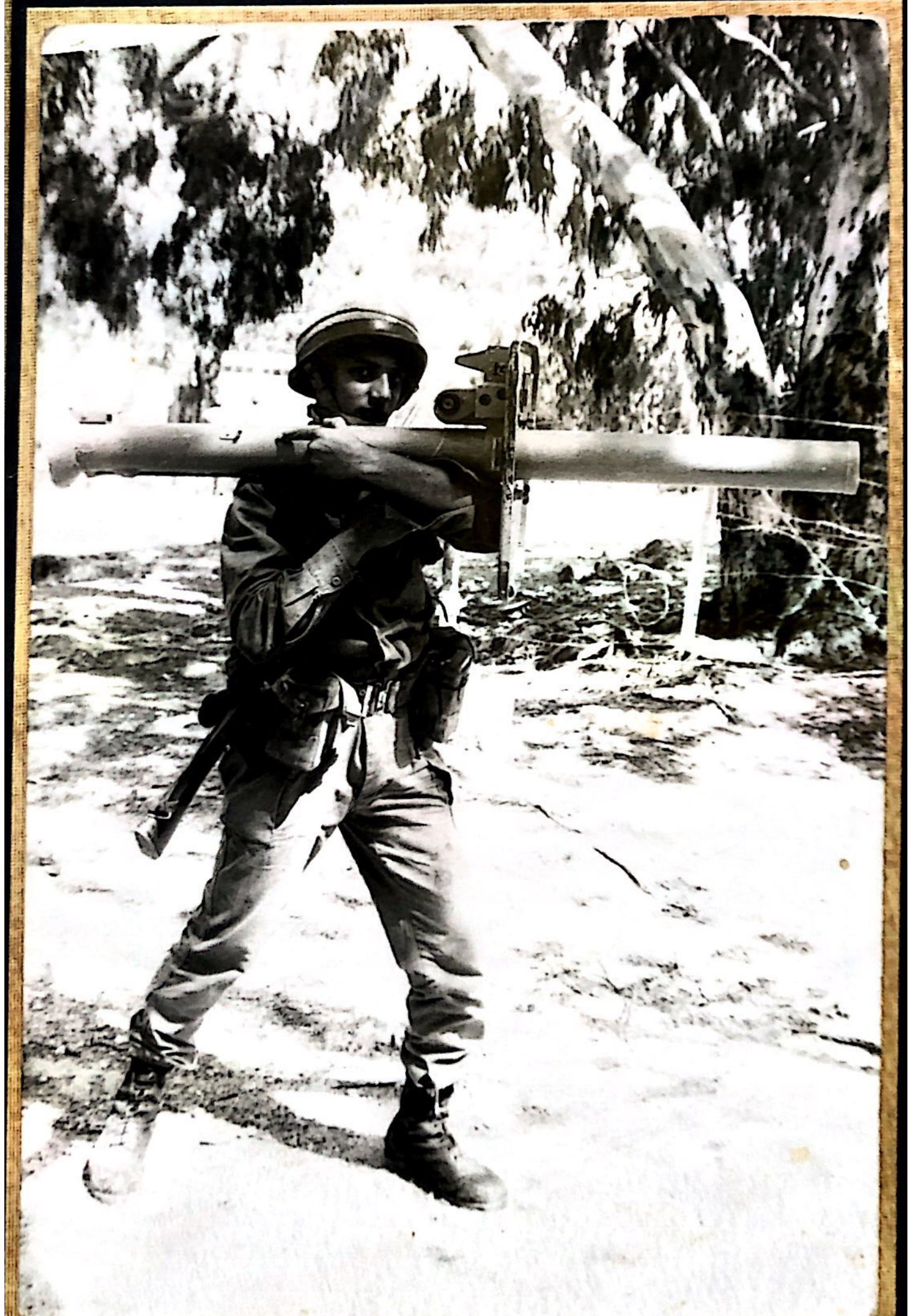
אכס מלאה שבו מלמה למה מלחי כי פוחים, ושלמה תפיה

ממ, כמה שמנו למה אכסס. מלאה מלחינו לא זכינו

למה ולמחיק מלמך ולא החייל שבו שמה.

המלאה מלאה

אם יש חיבה בעולם
היא שכולה שלך...
אם יש תקווה בעולם
היא ניתנת לך...
אם יש אהבה בעולם
היא מוקדשת לך...
אם יש נצח בעולם
הוא לך — בתקווה...